

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consultationes Theologicæ Et Spirituales Christiani verè fidelis & verè devoti ...

... De Excellentissimis Jesu Christi Dei-Hominis

Louis François <d'Argentan>

Augustæ Vindel. ; Dilingæ, 1723

VD18 80217931

Art. III. Ardens zelus, quem Jesus Christus ostendit erga salutem nostram,
demonstrat evidenter, salvare ipsum velle omnes homines.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45509

ARGUMENTUM.

Ardens zelus, quem Iesus Christus ostendit erga salutem nostram, demonstrat evidenter, salvare ipsum velle omnes homines.

ARTICULUS. III.

DOCTOR noster mentis suæ ar-
mamentarium instruxerat
plurimis textibus selectis ex san-
cto Augustino, sancto Prospero,
& aliis, circa quos suos forma-
verat locos communes in om-
nem eventum expeditos, spe-
ciosissimis conceptos verbis,
certis interstinctos argutiis, leno-
cinantibus curiositati, locuple-
tatos etiam nonnullis antiqua-
rum Ecclesiasticarum consuetu-
dinum notis, quæ haud parum
ostendebant eruditionis, verum
interruptos singultibus & suspi-
riis, velut in Musica, inter quos
sublatis in cælum oculis oportebat
pronuntiare per intervalla,
magnâ quâdam cum suavitate:
*O Altitudo! & insinuare ab initio,
quod pauci intelligant mysteria gratia,
quod declarari non possit imperium
illius in animas, quando hæ facta sunt
mancipia peccati, quodque status natu-
ræ corrupta: & plura ejusmodi.*

Disputandum non est de rebus, quæ de-
cise sunt per fidem,
Disponebat ille ad proferen-
dum mira, sed pius noster &
doctus Ecclesiasticus è vestigio
ipsum coercuit, ipsique dixit:
Domine, non est tempus disce-
ptandi, ubi pronuntiata est sen-

tentia in supremo, unde appel-
lare non licet, iudicio. Omnes
nostræ controversiæ diremptæ
sunt per oracula Ecclesiæ: Non
est amplius vel quæstio, vel o-
pinio, sed est articulus fidei, quod
Iesus Christus sit mortuus pro
omnibus; est articulus fidei,
quod velit salvare omnes; quod
nulli desit gratia ad custodien-
dum mandata divina: Non ad-
mitte gratiam sufficientem, si
velis, modò concedas mihi id,
quod est certissimum, omnes
habere gratiam plusquam suffi-
cientem: Siquidem misericor-
diæ DEI majores sunt, & Iesus
Christus liberalior est in suis e-
largiendis gratiis, ad salvandum
animas pauperum peccatorum,
quàm tibi imaginari possis.

Est articulus fidei, quod Deus
neminem velit damnare, quod-
que omnes ii, qui pereunt, ipse
met sint causa damnationis suæ,
eòquod resistant gratiæ, quæ no-
stram sollicitat, sed non neces-
sitat libertatem. Vide, circa
quod disputandum non sit, cum
non sit apex doctrinæ, de quâ
disceptare liceat, sed apex fidei,
quæ

quæ non requirit nisi submissionem & captivacionem intellectûs ad recipiendum illam. Non nisi hæretici sunt; qui audeant illam oppugnare, eòquòd declarati sint inimici veritatis Catholicæ. Oportet captivare, mi Domine, oportet captivare intellectum in obsequium fidei.

Quàm facile sit creditu, Jesum Christum esse mortuum pro omnibus.

Sed inmeritò tibi dixi, quòd oporteat captivare intellectum suum ad credendum firmiter, quòd copiosa sit Redemptio Salvatoris, quòd misericordiam exhibere velit omnibus peccatoribus, & salvare illos omnes, quòdque hoc maximum ipsius sit desiderium. Non putem opus esse captivacione intellectûs, ut credam hoc; sed invenio potius opus esse illâ, ut credam oppositum; & si quis urgere me vellet ad amplectendam fidem, quæ mihi videtur tam crudelis, tam sæva in omnes, tamque injuriosa infinitæ bonitati DEI, nescio, quâ ratione submittere me possem.

Ex opposito nil video, quòd requirat, ut me captivem, vel minimam mihi vim inferam, vel urgeam intellectum meum ad credendum, quòd JESUS CHRISTUS summæ sit bonitatis ad exhibendum misericordiam cunctis miseris, & desiderandum verâ voluntate, ut nec unicus sit peccatorum, qui exclusus maneat à magno Redemptionis hu-

manæ beneficio. Hæc fides, quæ consolatur, quæque extimulat omnes ad amandum JESUM CHRISTUM tam est conformis infinitæ bonitati amabilissimi nostri Redemptoris, & ardentissimo zelo, quo conflagare ostendit cor suum erga salutem nostram, ut omninò manifesta sit mihi & evidens: Intueor illam, judicio meo, clarè, de illâ dubitare non possum, fata subire paratus pro hæc veritate.

Siquidem ô Deus! quando intelligo, quâ ratione loquatur nobis de passione suâ: *Baptismo*, dicit, *habeo baptizari, & quomodo coarctor, donec perficiatur?* Luc. 12. v. 50. Certum est secundum omnes patres, ipsum non loqui de Baptismo aquæ, quem receperat in Jordane, hic enim jam erat adimpletus; sed loquebatur de Baptismo proprii sui sanguinis, quo tingendus erat in Golgothæo ver-

Ardens desiderium, quod JESUS CHRISTUS habebat moriendi, ostendit ipsum mortuum esse pro omnibus,

helat diem & mortis suæ horam, quam velut pœnarum suarum aspicebat refrigerium: *Quomodo coarctor, donec perficiatur?* Hic loquendi modus benè demonstrat, ipsius angustias nullo potuisse sermone explicari.

Albertus
Magnus.

Hinc est, quod sanctus Albertus Magnus ex aspectu tanti ipsius amoris totus attonitus exclamet: *Viden animi cruciatum ipsius, qui redundat in ipsum ex charitate suâ; & hæc desideriorum ipsius vehementia tam ingens ostendit nostræ desiderium salutis, ut suam cum gaudio ipsum faciat aspicere crucem, velut momentum benè auspiciatum, quo parere debeat salutem hominum.* Nonne dicendum sit, charitatem hanc esse, quæ nullis arctetur limitibus? Sed nonne digna est illo, qui ipsam in suo gestavit corde?

Quæro jam, an cogitari possit, quòd, cum tanta fuisset in corde ipsius charitas, tantòque accensa affectu, illam tam parvam reddere voluerit in suo effectu, ut limitaverit ipsam ad parvum duntaxat Electorum cœtum, qui nonnisi pugillus est mundi respectu cæterorum. Tam ingens amor an amaverit nonnisi illos, & erga reliquos induruerit, sævitiemque induerit homines? Tam ampla charitas, quæ se arctatam, compressam, & quasi nimium angustam exceptam conquerebatur cordis sui diversorio, quoad obtentâ

libertate erumpens latissimè se diffunderet super omnes hominum miseras, constrinxerit & arctaverit semetipsam ad exiguum & parvum valde animarum numerum, cæteris omnibus suum denegando auxilium? *Quomodo coarctor?* ut quid tantâ adhuc me vi arctatum tenetis? ut quid tam angusto me constringitis ergustulo? Ut quid amorem meum tam parvo concluditis limite, vos qui dicitis, me mortuum non esse pro omnibus, nec omnes me velle salvare homines.

Hoc erat constringere Doctorem, qui contrariæ erat opinionis: hinc cohibere se non potuit, quin uno vel altero interpellaret verbo: Verum si Deus omnes salvare voluit homines, ut quid ergò non omnes reipsâ salvi fiunt? Quis enim resistere ipsius potest voluntati? Nonne scriptum est: *Omnia quacunque voluit, fecit?* Sed responsio Ecclesiastici æquè brevis, sed fortior erat objectione. Verum est, inquit ipsi, quod voluntas DEI sit omnipotens, quòdque omnia, quæ velit, faciat, quando res non dependet, nisi à solâ ipsius voluntate; sed quando requiritur concursus alterius voluntatis, cui reliquit libertatem sibi resistendi, non semper facit omnia, quæ vult, eòquòd hæc alterius voluntas non semper con-

Psal. 113.

Quare, cum
Deus velit
omnes sal-
vari, non om-
nes salventur.

603-

cordet cum sua. Vult omnes homines salvos esse, & tamen omnes salvi non fiunt, quia plurimi eorum esse nolunt. Exin declarare perrexit admirabilem zelum quem Jesus Christus ostendit erga salutem nostram, qui evidenter demonstratur, quod mortuus fuerit pro omnibus peccatoribus, velitque salvari omnes.

Leontius Episcopus Cypri.

Sanctus Joannes Eleemosynarius convertit certum quendam Petrum Nummularium, sicut scribit Leontius, Episcopus Cypri in vita ipsius: sed conversio hæc fuit, quæ commutavit ipsum totum in charitatem erga pauperes: induit is ipsum eodem suo spiritu, ipsique tantam inspirat æstimationem faciendæ eleemosynæ, ut, postquam omnes suas facultates distribuit pauperibus, nec minimam quidem sibi parte relicta, experitur auxilium se suæ thesaurum charitatis: hæc urgebat ipsum, ut ipsum se daret & donaret pauperibus: patiebatur tantum, dum pati videbat miseros, quod non posset consolari eos, ut ad liberandum se ipsum ab hac poenâ, quam amplius non poterat sufferre, dixerit servorum suorum uni: Eamus in Jerusalem, & cum ibi fuerimus, volo, ut primo me Christiano, qui emere me volet, vendas, & pretium, quod recipies, distribuas pauperibus.

Exemplum admirandum charitatis erga pauperes.

Servus inusitato & nunquam audito ejusmodi mandato, ex ore Domini profecto, & bono famulo haudquaquam observando exterritus, excusat se, morumque gerere se posse negat. Sed Petrus serias ipsi intentat minas: Ni vendere me volueris Christiano meque dono dare pauperibus, sicut tibi præcipio, ego vendam te barbaris, idque certo certius faciam, nisi obtemperaveris mihi: famulus tum tremens, tum gemens obtemperat, triginta ipsum vendit aureis, illosque dispertitur pauperibus. Hoc dicitur exploratum habere Evangelium, & accensum esse vero spiritu charitatis Christianæ. Relinquo tibi expendendum, an, si hic vir immensas habuisset divitias & thesaurum inexhaustum, dimittere voluisset vel unicum pauperem in hoc mundo, cui suum impendere auxilium noluisset?

Hoc super facto ita discurro respectu Christi Jesu: Certum est, charitatem hujus hominis, quæ stupenda nobis videtur, non fuisse nisi glaciem & duritiem in comparatione cum illâ, quæ ardebat in corde benignissimi Salvatoris hominum: certum est etiam, quod, cum miseriam, quibus premebantur pauperes, comparari non possint cum miseris infinitis omnium peccatorum, compassio, quâ tangebatur

Quantum charitas Jesu Christi superet illam omnium hominum.

tur charitativus hic vir, procul abfuerit à compassione infinita, quæ emollebat, quæ movebat, quæ urgebat, quæ transfigebat, quæ torquebat cor JESU Christi, ut suis relevaret gratis summas ac horrendas omnium peccatorum miseras. Verùm hic homo non habebat thesaurum infinitum, unde & quamprimùm exhaustus erat, isque coactus, ut suæ satisfaceret impulsui, ac stimulo charitatis, ad vendendum semetipsum &tribuendum se pauperibus. JESUS Christus autem infinitum habet gratiarum thesaurum, qui exhauriri non potest.

Quare JESUS
Christus ven-
di voluerit.

Et nihilominus, ut ostenderet, quod desiderium, quo tenebatur relevandi omnes miseras peccatorum, & ipsos salvandi omnes, in infinitum, si ita dici potest, ulterius progrediatur: cum infinito suo thesauro adhuc acquiescit & consentit, ut vendatur, & velut elemosyna egenis, donetur peccatoribus. O charitas immensa! O bonitas plusquam infinita! quam infelix est, qui solum cogitare audet, te ad omnes non extendit peccatores, te passam non esse pro omnibus, te voluntatem non habere salvandi omnes. Audi, quid pudorem incutere debeat omni, qui formare vel minimam ausus fuerit cogitationem, quod JESUS Christus vel unicum pec-

catorem excludere voluerit à beneficio mortis suæ.

Non latebat ipsum execrandum consilium, quod proditor Judas formaverat in corde suo, quodque obluçantibus frustra copiosis jam in ipsum effusis gratiis, & ut se converteret, adhuc effundendis, in obstinata se vendendi perstiturus esset voluntate. Et quia infinitæ bonitatis DEI triumphus est, magna bona extrahere posse è maximis hominum malis (quando permittere ipsorum commisionem debet, ne illorum cogatur vel lædatur libertas) utitur maledictâ hæc Judæ voluntate ad ostendendum nobis ardentissimum, quo flagrabat desiderium, moriendi pro nobis, nostramque operandi salutem.

Ad vesperam cœnæ luculentissima amoris sui præbens argumenta, dum corpus suum, & sanguinem suum suis dabat Apostolis, & in ipsis toti suæ Ecclesiæ, illud negare non voluit ipsi etiam Judæ, propriâ suâ manu omnem infinitum gratiarum suarum thesaurum inferens usque in ipsa cordis sui penetralia. Sed videns his omnibus magis adhuc ipsius obdurari cor, dicit ipsi: *Quod facis, fac citius.* ^{Joan. 13.} Quandoquidem me vendere tibi est animus, quantocyus me vendere para & accelera.

Sanctus Bernardus conside-
rans

Sanctus Bernardus de Coena Domini. Serm. 3.

Affectus S. Bernardi circa id, quod Jesus Christus urserit Judam ad vendendum se pro nostro modo.

rans hæc verba totus solvitur in dulcorem, totumque colliquefeit cor ipsius amoris sui teneritudine; dum inquit: O amor interminabilis, & charitas inestimabilis, & dilectio inscrutabilis! Quod facis, fac citius: illud cupio, illud desidero, illud quero, ad hoc veni in hunc mundum. Quod facis, fac citius. Vis me vendere Judæis? volo vendi: Vis tradere? volo tradi: Vis, ut crucifigat? Volo crucifigi: Ut occidat? Volo occidi; hoc amo, hoc affecto. Quod facis, fac citius. Sed Jesu vita mea, totum desiderium meum, dulcedo non fallax dulcedo felix, dulcedo delectabilis, dulcedo gloriosa, decus Angelorum, splendor & gloria Sanctorum, quantum eos diligebas; pro quibus mori cupiebas? Nobis vitam, tibi mortem affectabas. O miserum me, quem hætenus tam nequiter offendi. O dilectissimi fratres, animadvertite, sedulâ cogitatione pensate, quantum est amandus, quantum diligendus, qui pro nobis est talis & tanta opprobria passus, qui se tradentem ad mortem sic hortabatur, dicens: Quod facis, fac citius.

Sed ô amantissime Deus! an statuamus nos limites tantæ, tamque ingenti charitati, animo persuasi, non voluisse ipsam facere bene nisi exiguo hominum numero? An eodumque non amet hos ipsa, ut voluntatem habeat illos omnes salvandi. Quando audio magnum Apostolum dicentem mihi: Commendat autem charitatem suam Deus in nobis: quoniam cum adhuc peccatores essemus,

Christus pro nobis mortuus est; ubi S. Thomas dicit, in nullo nisi in Jesu Christo visum esse, quod unquam aliquis sit mortuus pro impiis inimicis suis. Sed ego ita argumentor.

Certum est, quod si non mortuus esset, nisi pro uno solo, maxima semper charitas fuisset; sed si suos hic habuisset limites, ille qui mortuus esset pro duobus, habuisset charitatem sesqui alteram, & dimidiâ parte majorem; & qui mortuus esset pro centenis, habuisset illam majorem fuisset numerus, pro quibus esset mortuus; tantò major etiam ipse fuisset charitas. Ah sciam! ô mi Jesu, quanta sit charitas tua ex eorum, pro quibus mortuus es, quosque salvare desideras, numero: Ipsa infinita est, pro omnibus diceret mihi, nullis clauditur limitibus; non solum sese extendit ad omnes, quos orbis numerat, peccatores, sed transgreditur illos; Non tantummodo mortuus sum pro omnibus; sed si innumerabilis fuisset aliorum peccatorum numerus, mortuus fuisssem pro eis, & salvare voluisssem illos omnes. Et hinc S. Paulus nuncupat ipsam nimiam; Propter nimiam charitatem vere nimiam, inquit S. Bernardus, quia & mensura excedit, modum superat, plane supereminens universis. Verum est, ipsam nimiam non esse pro

Gradatio, quâ ostenditur, Jesum Christum mortuum esse pro omnibus peccatoribus.

Deo, cum nonnisi conformis sit ipsius magnitudini; sed nimia est pro nobis, cum infinitâ ratione transcendat apud nos, & numerum peccantium & magnitudinem ac enormitatem criminum, & modis omnibus. Ubi est ergo cogitationum nostrarum fatuitas si credamus, ipsam nonnisi se extendere ad parvum & tenuem peccatorum numerum.

ARGUMENTUM.

Continuatio precedentis materiæ, in qua probatur, quod amor ardens Jesu Christi obstinatissimos quosque convincere debeat, ut agnoscant & fateantur ipsum salvare velle omnes, & mortuum esse pro omnibus.

ARTICULUS IV.

Magna charitas Jesu Christi, dum moritur pro nobis.

SI Pater æternus petiisset à Jesu Christo: Fili mi, volo ut præbeas mihi notam, quàm poteris, manifestissimam infiniti tui erga me amoris; quid ulterius facere potuisset, quàm quod fecit pro nobis, sacrificando se pro ipsius gloriâ, & subeundo mortem tum pœnosissimam, tum probrosissimam, quæ excogitari possit in mundo? Si quidem majorem hâc dilectionem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis. Sed S. Bernardus debita ipsi dicit cum reverentia: *Tu majorem habuisti Domine, ponens eam etiam pro inimico: tu pro impiis passus es, moriens propter delicta nostra, qui venisti justificare gratis peccatores, servos facere fratres, captivos cohæredes, exules reges.*

Si vitam tuam dedisses pro divino Patre tuo, dedisses illam pro amico tuo, & amico infini-

tâ ratione digno; sed dedisse illam pro nobis, qui eramus inimici tui & parvi abortus nihili: quis diffitebitur hoc longè admirabilius esse illo? Hoc namque erat, fecisse ipsum plus pro miseris nobis peccatoribus, quàm fecisset pro Deo Patre suo. Jam certum est, ipsum impensurum fuisse pro divino Patre suo omnem infinitam charitatis suæ amplitudinem. Et posthæc ponderemus, an credibile sit, ipsum hanc restringere voluisse respectu nostri, vel habuisse animum frustrandi eam maximam partem hominum.

Hic Doctor, qui non movebatur vel minimum, quia staterat secum à conceptâ opinione non retrahere animum (uti in more est geniis obstinatis, qui pro eo, quod ponderent rationes sibi allatas, ne dignantur, qui-

Joan. 15.

S. Bernardus
Serm. 4. fer.
4. hebdom.
sanctæ.